

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (VIALITAT I SENYALITZACIONS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 2 d'octubre de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La grua es va emportar el seu cotxe i va rebre una multa per estacionament indegut que va considerar injusta, ja que es basava en un senyal de zona reservada per a motos que no és vigent i que s'hauria de retirar.
- L'emplaçament és al carrer de Pascual i Vila, núm. 15. Hi ha un senyal d'estacionament per a motos antic que l'Ajuntament no va retirar en el moment en què van esborrar del paviment les línies de les places de moto. A sobre van repintar les línies de places d'estacionament general.
- Com el seu vehicle era el primer de la fila, va ser l'únic que es van emportar.
- Aporta diverses fotografies on es pot observar com estan senyalitzades les places d'estacionament per a turismes, i no per a motos. Insta que algú de l'Ajuntament faci una visita i ho comprovi.
- Quan va rebre la notificació de la denúncia va presentar un escrit d'al·legacions que va ser desestimat. Va presentar recurs, el qual encara no ha estat resolt.
- Actualment el ciutadà ja ha abonat tant la taxa de grua, com la multa. Sol·licita l'anul·lació de la sanció i la devolució de tots el conceptes pagats.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, no s'ha efectuat una petició d'informe a l'Ajuntament de Barcelona, ja que en l'expedient hi consta prou informació per poder emetre un pronunciament. A més, l'equip de la Sindicatura va visitar l'emplaçament per tal de valorar les característiques de les vies objecte de la queixa.

Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. L'emplaçament: Pascual i Vila, 15

En data 11 i 18 d'octubre de 2023, es va visitar l'emplaçament objecte de la queixa, i es van poder fer les observacions següents quant al règim d'estacionament en aquesta via.

- Es tracta d'un carrer que té sentit mar de circulació. S'hi s'accedeix a través del carril lateral de l'avinguda Diagonal.
- Només hi ha zones d'estacionament a la banda dreta.
- En concret, i en aquest ordre, trobem els espais següents fins a arribar a l'entrada d'un edifici de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB-UPC):
 1. Una plaça d'estacionament per a persones amb mobilitat reduïda (PMR).
 2. Una zona de càrrega de vehicles elèctrics, amb senyalització vertical i horitzontal.
 3. Una zona d'estacionament de motocicletes en semibateria amb la senyalització habitual:
 - senyalització horitzontal al paviment amb línies en diagonal que delimiten l'espai per a cada moto
 - i dues senyals verticals que delimiten l'inici i final d'aquesta zona de motos. El tipus de senyal és un rectangle amb fons blau, "P" (estacionament), text "Motos", i fletxa que assenyalava la delimitació de l'inici i el final de la zona reservada. El d'inici està ubicat dins de l'àmbit de l'espai de càrrega de vehicles elèctrics.

Aquest senyal no és a la zona reservada per a l'estacionament de motos objecte de la queixa.

4. Una zona d'estacionament lliure, delimitada amb senyalització horitzontal amb línies discontinues.
5. Un gual
6. Un espai amb tres seccions envoltat per una línia contínua, que sembla una zona de contenidors, però no hi ha contenidors. En les dues visites hi ha un vehicle estacionat.

Espai sense contenidors, amb vehicle estacionat

Mateix espai amb contenidors (Google Maps, gener del 2022)

7. Un espai que sembla d'estacionament lliure, i que en les dues visites es troba ple de turismes estacionats. **Aquesta és la zona on estava estacionat el vehicle objecte de la queixa**, el qual va ser sancionat per estacionament indegut. En concret, estava en el primer espai, el que està ocupat per un vehicle gris en les fotos que es van fer durant les visites, i que s'incorporen en aquest document (Peugeot, matrícula acabada en CHC).

La senyalització és la següent:

- a) senyalització horitzontal amb línies discontinües;
- b) senyalització vertical: el mateix senyal de zona reservada per a l'estacionament de motos que la que hi ha uns metres abans. Només hi consta el senyal d'inici i no el de final. En el paviment s'hi intueixen rastres antics de línies diagonals en semibateria que podrien correspondre a una antiga zona d'estacionament de motos.

A Google Maps es poden consultar fotografies de l'any 2014 i anteriors, on s'observa que, efectivament, hi va existir una zona reservada per a l'estacionament de motocicletes.

Vista des de la part de baix, en aquesta posició es trobava estacionat el cotxe del promotor de la queixa.

Vista des de la part de dalt, amb el senyal objecte de la queixa

Detall del primer espai, delimitat per línies discontinües al llarg de tota la zona, on caben en total uns cinc vehicles

Detall del paviment amb rastres de senyalització anterior.

El mateix espai amb la zona reservada per a motos, Google Maps, febrer del 2014.

8. I per acabar, el gual d'accés a l'edifici de l'ETSEIB.

2. Expedient sancionador

D'acord amb las denúncia, el vehicle va ser sancionat per haver comès la infracció tipificada a l'article 70.2.c) de l'Ordenança de circulació de vehicles i vianants de l'Ajuntament de Barcelona:

70.2 [...] es considera que un vehicle està en situació de parada i/o estacionament prohibit, i per tant, en infracció de l'esmentada legislació, en els casos següents:

c. En els carrils o parts de la via reservats exclusivament per a la circulació o per al servei de determinats usuaris i, per tant, en les zones reservades, incloses les dels contenidors.

La incongruència entre el senyal vertical i la senyalització del paviment va ser assenyalada en l'escrit d'al·legacions que va presentar el ciutadà, però l'agent denunciador es va ratificar en la procedència de la sanció, tal com s'indica en el text de la resolució sancionadora. Lamentablement en la resolució no s'aporta informació addicional, circumstàncies o raons justificant la sanció.

Per tant, es dedueix que l'agent denunciador va considerar que el senyal vertical d'estacionament de motos era vàlid, i per tant, malgrat no existir en el paviment les habituals línies en semi bateria, va estimar que el vehicle estava en una zona reservada d'estacionament de motos.

Aquesta Sindicatura no comparteix el sentit de la resolució pels motius següents:

- **La senyalització horitzontal del paviment, que és l'habitual de les zones d'estacionament general, és incongruent amb la senyalització vertical, que és la que correspon a una zona reservada a motocicletes.**

- Sobre quina de les dues senyalitzacions ha de prevaldre, ens decantem per l'horitzontal, ja que és posterior a la vertical, i està acreditat que l'Ajuntament va repintar i eliminar en aquest punt la zona d'estacionament de motos. Aquesta lògica també explica per què la zona s'utilitza diàriament com a zona general d'aparcament de turismes, sense que l'Ajuntament hagi pres mesures addicionals per impedir aquest ús.
- Els rastres de la senyalització anterior com a espai reservat d'estacionament de motos en semibateria, i el fet que no existeixi cap senyal vertical de final de l'espai reservat, reforcen la tesi que el senyal vertical d'inici no és vàlid.
- En qualsevol cas, **la senyalització és suficientment confusa per generar inseguretats jurídica en les persones conductores** respecte de quin és el règim d'estacionament d'aquest espai.

Per tot el que s'ha exposat, i un cop valorada la documentació i les imatges que ha aportat el promotor de la queixa, així com la valoració directa de l'emplaçament per la nostra part, aquesta **Sindicatura de Greuges conclou que l'Ajuntament no ha acreditat la procedència de la sanció durant el procediment sancionador, ni ha estat suficientment diligent en la senyalització de la zona.**

El **principi de bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una Administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat i que respecti, alhora, els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, en l'article XXIII, en referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'àrea de Seguretat i Prevenció i de l'Institut Municipal d'Hisenda no ha estat ajustada a dret ni eficaç.**

Per tot el que s'ha exposat aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Seguretat i Prevenció** que revisi la senyalització de la suposada zona d'estacionament de motos que hi ha just abans del gual de l'entrada de l'edifici de l'ETSEIB, al carrer de Pascual i Vila, 15 (en les fotos adjuntes, seria la fila on en primer lloc s'observa un vehicle gris, Peugeot, matrícula acabada en CHC).

En funció del resultat d'aquesta revisió, que s'actui en conseqüència, és a dir:

a) En el cas que es constati que el senyal vertical va quedar anul·lat pels canvis posteriors aplicats a la senyalització horitzontal:

- ho comunicui a l'**Institut Municipal d'Hisenda** perquè s'iniciïn els tràmits oportuns per anul·lar la sanció i retornar els imports abonats pel promotor de la queixa (multa i taxa de grua).

- s'elimini el senyal que genera confusió.

b) En el cas que es consideri que el senyal vertical és vigent, i que per tant aquesta zona està reservada a l'estacionament de motos, ho comunicui als serveis competents perquè s'hi reforci la senyalització de manera que no generi confusió, a saber: repintar el paviment amb la senyalització habitual de línies diagonals en semibateria per a motos i afegir un senyal vertical de final de l'espai reservat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.